

Euroopa
Komisjon

Digiteenuste määruse ülevaade

**Mida peaksid
veebiplatvormid tegema,
et lastel ja noortel oleks
veebis turvaline**

Mis on digiteenuste määrus?

Veebiplatvormid on laste ja noorte igapäevaelu oluline osa – nad kasutavad neid näiteks sõpradega suhtlemiseks, videote vaatamiseks, mängude mängimiseks või millegi uue õppimiseks. Kuid veebis viibimine kätkeb ka tõsisid ohte. Lapsed ja noored võivad:

- ▶ sattuda küberkiusamise ohvriks;
- ▶ sattuda suhtlema halbade kavatsustega täiskasvanutega;
- ▶ näha kahjulikku või häirivat sisu, mis tekitab neis ebamugavust, hirmu või ärevust;
- ▶ tunda survet teha oste;
- ▶ osaleda ohtlikes väljakutsetes;
- ▶ tunda, et neil on raske telefoni käest panna või mängukonsooli välja lülitada.

Et muuta internet turvalisemaks kohaks, võttis Euroopa Liit (EL) 2022. aastal vastu digiteenuste määruse (Digital Services Act, DSA). Seda peavad järgima kõik veebiplatvormid, mis on ELis kättesaadavad (ka need, mis pole pärit EList). Määruse eesmärk on kaitsta kõiki internetikasutajaid – sealhulgas lapsi ja noori – eespool nimetatud ja muude ohtude eest ning tagada põhiõiguste järgimine veebis.

Kõik veebiplatvormid peavad seda määrust järgima, et ELi kasutajad tunneksid end turvaliselt

Kuidas aitab digiteenuste määrus kaasa laste ja noorte turvalisusele?

Digiteenuste määruse kohaselt peavad veebiplatvormid tagama alaealistele oma teenuste kasutamisel eraelu puutumatus, ohutuse ja turvalisuse kõrge taseme. See tähendab, et lapsed ja noored peaksid tundma end kaitstuna ja turvalisena, kui nad kasutavad määrusega hõlmatud rakendusi, sotsiaalmeediat ja mängu. Suurimad platvormid, millel on ELis üle 45 miljoni kasutaja, nagu TikTok, Instagram ja Snapchat, peavad tuvastama ja hindama ka muid võimalikke ohte lastele ja noortele, kes nende teenuseid kasutavad.

2025. aasta juulis avaldas Euroopa Komisjon suunised alaealiste kaitse kohta, mis aitavad kõikidel platvormidel aru saada, mida nad peaksid tegema, et lapsed ja noored saaksid ohutult tegutseda. Käesolevas brošüüris antakse suunistest ülevaade.

Kas soovid digiteenuste määruse kohta lisateavet? Loe seda brošüüri, kus selgitatakse, millised meetmed kaitsevad lapsi ja noori veebis.

Brošüüri sisu

1. Kes peab järgima alaealiste kaitseks kehtestatud suuniseid?	4
2. Peamised põhimõtted	5
3. Soovitused	6
a. Riskide hindamine: igal platvormil on erinevad riskid	6
b. Vanusetuvastus: kuidas platvormid sinu vanuse kindlaks teevad	6
c. Registreerimine: teavitamine ja võimestamine algusest peale	10
d. Kontoseaded: eraelu puutumatus ja ohutus, mida saab kasutajana ise kontrollida	11
e. Liidesed: lihtsate ja ohutute platvormide kavandamine	13
f. Soovitussüsteemid ja otsinguvõimalused: lastele jääb kontroll	14
g. Kaubandustavad: lapsed ja noored peavad mõistma, mida reklaamitakse ja müüakse	15
h. Modereerimine: turvalised ja õigusi austavad platvormid	16
i. Teavitamine: probleemist märku andmine ja abi saamine peab olema lihtne	17
j. Tööriistad lapsevanematele ja eestkostjatele	18
4. Kes tagab, et digiteenuste määruse reegleid järgitakse?	19
5. Mis saab edasi?	19
Kust saada lisateavet ja abi?	24

Palun arvesta, et käesoleva väljaande eesmärk on üksnes infot jagada – see ei ole õigusdokument.

1. Kes peab järgima alaealiste kaitseks kehtestatud suuniseid?

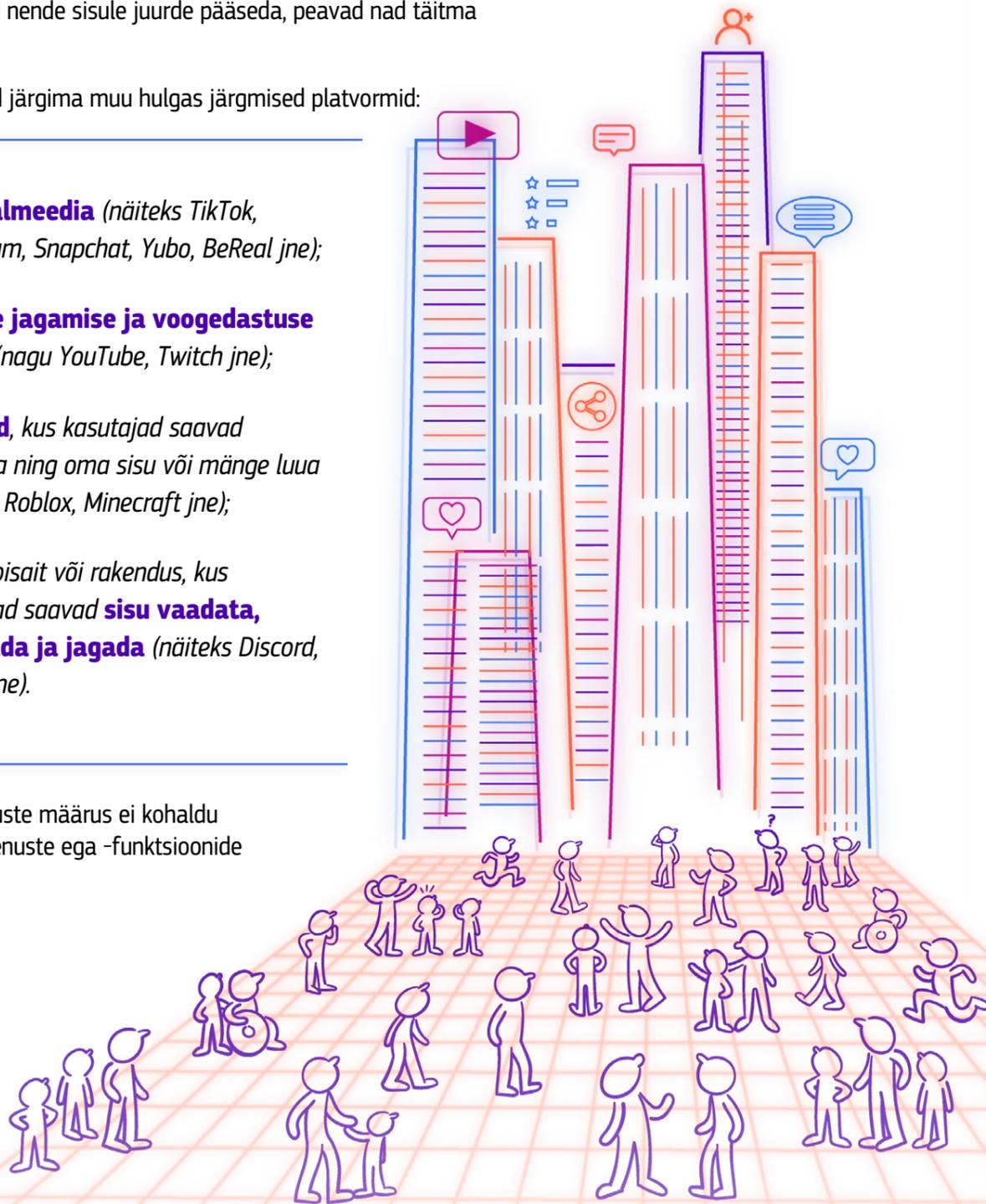
Kui platvormi kasutavad lapsed ja noored – või kui on tõenäoline, et nad sellele ligi pääsevad –, **peab** platvorm järgima digiteenuste määruse eeskirju ja alaealiste kaitset käsitlevaid suuniseid.

Täiskasvanutele mõeldud veebisaitidel ei saa lihtsalt reeglites öelda, et „lastele keelatud“, tegelikku olukorda ignoreerides. Kui on teada, et alaealised võivad nende sisule juurde pääseda, peavad nad täitma suuniseid.

Suuniseid peavad järgima muu hulgas järgmised platvormid:

- ▶ **sotsiaalmeedia** (näiteks TikTok, Instagram, Snapchat, Yubo, BeReal jne);
- ▶ **videote jagamise ja voogedastuse saidid** (nagu YouTube, Twitch jne);
- ▶ **mängud**, kus kasutajad saavad mängida ning oma sisu või mängu luua (näiteks Roblox, Minecraft jne);
- ▶ iga veebisait või rakendus, kus kasutajad saavad **sisu vaadata, postitada ja jagada** (näiteks Discord, Reddit jne).

Märkus: digiteenuste määrus ei kohaldu privaatsõnumiteenuste ega -funktsioonide suhtes.

2. Peamised põhimõtted

Suunised rajanevad kolmel põhiideel.

1. Laste õigused on kõige tähtsamad

Platvormid peaksid austama laste õigusi ning käituma alati laste parimates huvides. Need õigused on:

- ▶ kaitse;
- ▶ mittediskrimineerimine;
- ▶ kaasamine;
- ▶ eraelu puutumatus;
- ▶ ligipääs teabele ja haridusele;
- ▶ väljendusvabadus;
- ▶ osalemine.

See tähendab alati turvaliste, eraelu puutumatus austavate ja ohutute veebiteenuste disainimist, arendamist ja haldamist.

2. Turvalisus kavandamise etapis

Platvormid ei tohiks oodata, kuni probleemid tekivad. Nad peaksid oma teenustesse algusest peale lõimima eraelu puutumatus, ohutuse ja turvalisuse. Funktsioonid peaksid olema sobilikud erinevas vanuses ja arengujärgus lastele.

3. Kasutajate vajaduste mõistmine

Platvormid peavad läbi mõtlema, kuidas lapsed ja noored nende teenuseid kasutavad ning millised ohud võivad tekkida, näiteks:

- ▶ küberkiusamine;
- ▶ kahjulik sisu;
- ▶ liigne kasutus.

Seejärel peavad nad leidma lahendusi nende riskide ennetamiseks.

3. Soovitused

Vaatame soovitusi, mida veebiplatvormid peavad järgima, et lapsi ja noori veebis kaitsta.

a. Riskide hindamine: igal platvormil on erinevad riskid

Suunistes soovitatakse platvormidel **regulaarselt kontrollida**, kas nende teenused **kujutavad endast lastele ja noortele ohtu**, ning aru saada, kuidas ja miks see nii on. Platvormid peavad leidma tasakaalu, et:

- ▶ lastel ja noortel oleks võimalik jagada oma sisu, ideid ja mõtteid,
- ▶ veebis avastada, mängida ja uusi asju õppida ...

... kuid nad saaksid seda teha turvaliselt!

Kui riskid on tuvastatud, peaksid platvormid rakendama tõhusaid lahendusi, piiramata seejuures olulisi võimalusi ja hüvesid, mida lapsed võivad veebis kasutada.

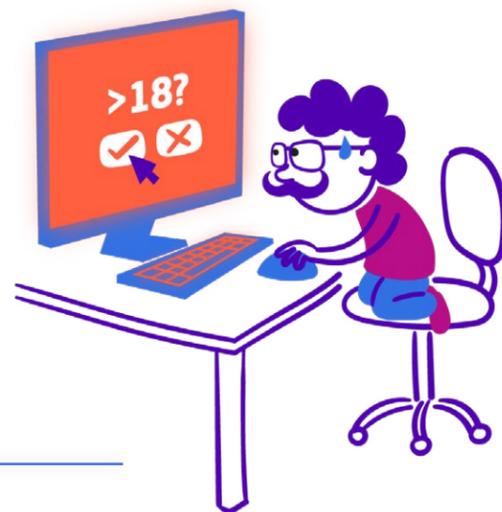
b. Vanusetuvastus: kuidas platvormid sinu vanuse kindlaks teevad

Et muuta platvormid ohutumaks – ja takistada lastel ja noortel kasutamast teenuseid, mis ei ole neile mõeldud –, on oluline teada, kas kasutajad on **piisavalt vanad**, et pääseda ligi teatud sisule.

Siin tuleb mängu **vanusetuvastus**.

Vanusetuvastuseks kasutatakse tööriistu, millega

- ▶ kontrollida või hinnata kasutaja vanust või
- ▶ tuvastada, kas keegi on alla või üle teatud vanuse.

Kas teadsid?

Pead olema vähemalt 13-aastane, et kasutada selliseid platvorme nagu TikTok, Snapchat, Instagram, BeReal ja Steam!

Vanuse tuvastamise viisid

Platvormid kontrollivad kasutaja vanust kolmel põhiviisil.

1. Inimese enda kinnitus

Sisestad oma sünnikuupäeva või klõpsad „Jah, olen üle 13-aastane“ või „Jah, olen üle 18-aastane“. See on kiire võimalus, kuid siin on lihtne valetada, seega pole see **eriti tõhus ega usaldusväärne**.

2. Vanuse hindamine

Tehnoloogia hindab sinu vanust, võttes aluseks:

- > näo skaneerimise;
- > trükkimisviisi;
- > huvipakkuva sisu.

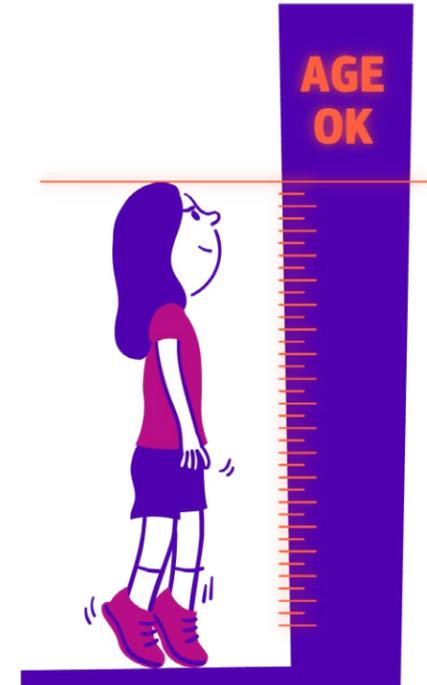
Seegi tehnoloogia pole ideaalne – see ei oska tuvastada täpset vanust ning võib **riivata** eraelu puutumatus.

3. Vanuse kontrollimine

See on **kõige täpsem** meetod. See kasutab vanusetuvastuseks:

- > ametlikke dokumente, näiteks passi
- > usaldusväärseid digitaalseid ID-sid, näiteks riigi antud ID-d või **ELi digiidentiteedikukrut (EU Digital Identity Wallet)**.

Viimane meetod **kaitseb sinu turvalisust**, sest saad kinnitada oma vanust, aga ei pea jagama muid isikuandmeid.

Mis on **ELi digiidentiteedikukrut**?
See on tasuta rakendus (tulemas 2026), mis aitab Euroopa inimestel:

- ▶ hoida olulisi dokumente turvaliselt ühes kohas;
- ▶ tõendada oma isikut nii veebis kui ka päris elus.

See on nagu digitaalne seljakott sinu ID ja oluliste dokumentide tarvis.

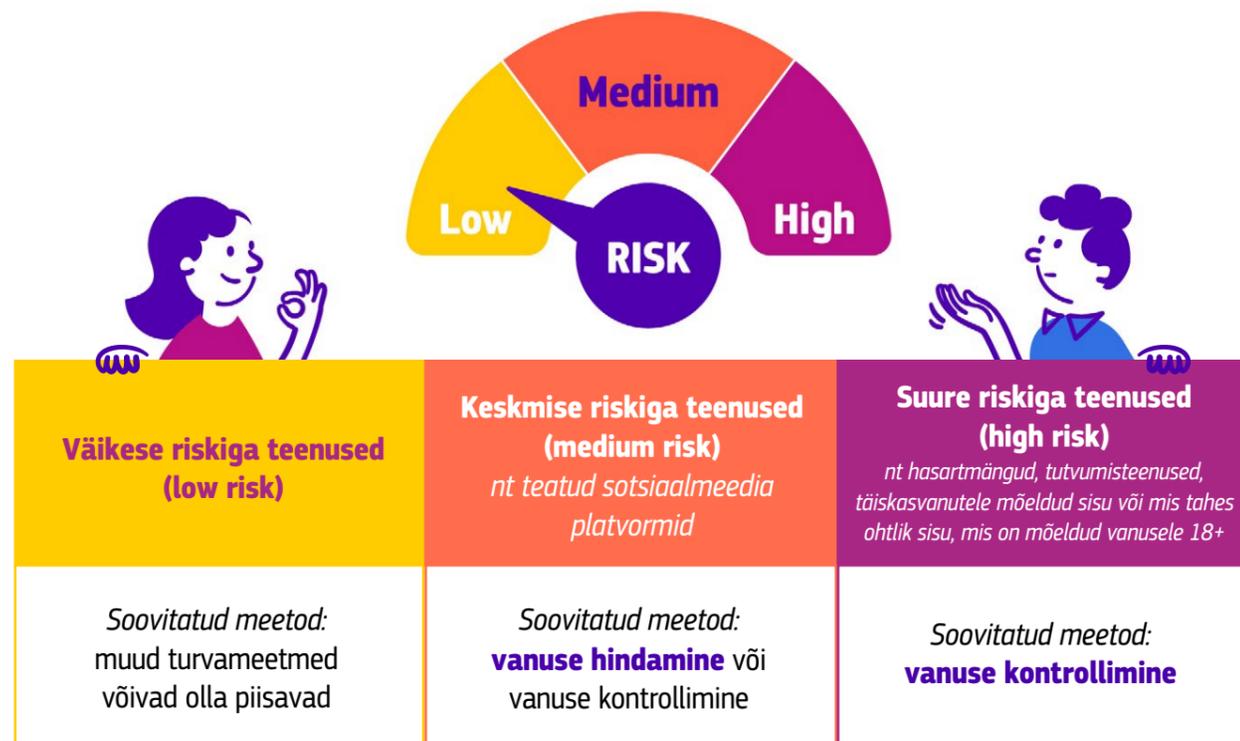
3. Soovitused

Veebiplatvormid peaksid:

- ▶ selgitama vanuse tuvastamist laste ja noorte jaoks **lihtsal viisil**;
- ▶ küsima vanust üksnes juhul, kui seda on **tõepoolest vaja** kasutaja turvalisuse tagamiseks;
- ▶ kasutama **lihtsaimat meetodit**, mis toimib tõhusalt, küsimata rohkem teavet kui vajalik;
- ▶ tagama, et kõik vanusetuvastusmeetodid on **täpsed ja ausad** ning et neist oleks **raske mööda hiilida**;
- ▶ pakkuma **rohkem kui üht varianti**, et keegi ei jääks kõrvale;
- ▶ võimaldama kasutajatel esitada **kaebuse**, kui nende vanust pole korrektselt hinnatud.

Mis meetodit peaksid platvormid kasutama?

Vanuse tuvastamine võib tunduda keeruline, kas pole? Abi võib olla sellest [vanuse tuvastamise juhisest!](#)

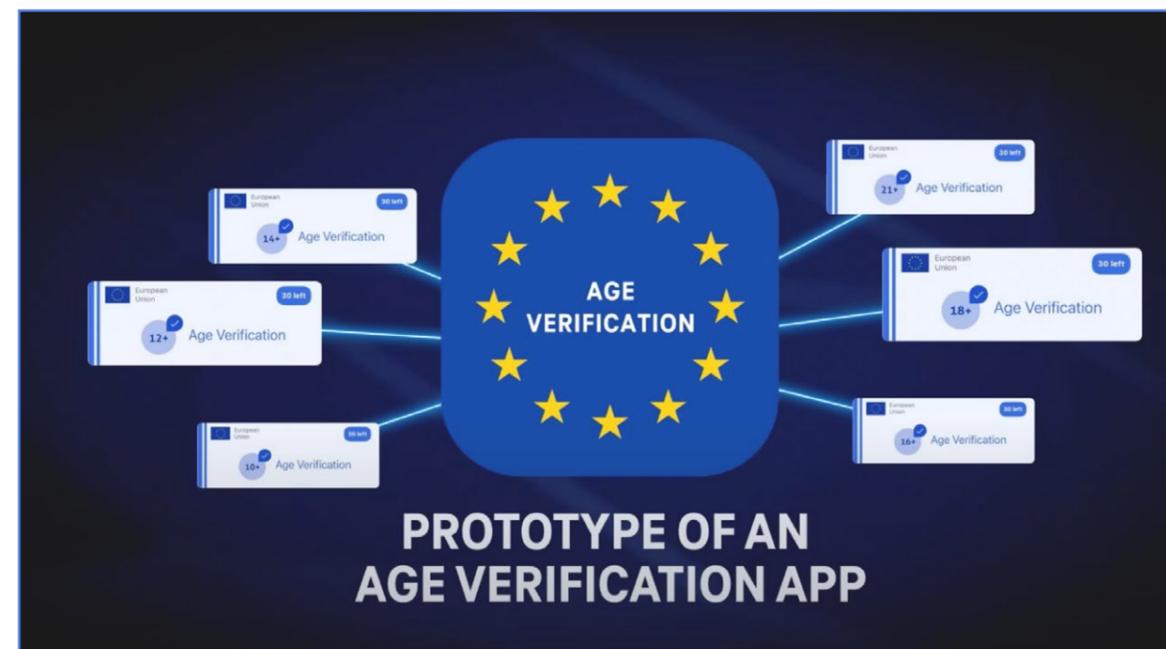
Kas rakendus saab tõesti aidata vanust kontrollida?

Jah! Euroopa Komisjon on töötanud sellise lahenduse kallal. 2025. aasta juulis käivitas komisjon **vanuse kontrollimise rakenduse projekti**.

Rakenduse loomisel peeti silmas, et see:

- ▶ oleks kasutajasõbralik;
- ▶ võimaldaks kasutajatel tõendada, et nad on 18-aastased või üle selle;
- ▶ ei küsiks teisi isikuandmeid.

See aitab tagada, et ligipääs teatud veebisule on **turvaline ja eakohane**.

Kas oled huvitatud ELi lähenemisviisist vanuse kontrollimisele? Skaneeri QR-kood, et rohkem teada saada!

3. Soovitused

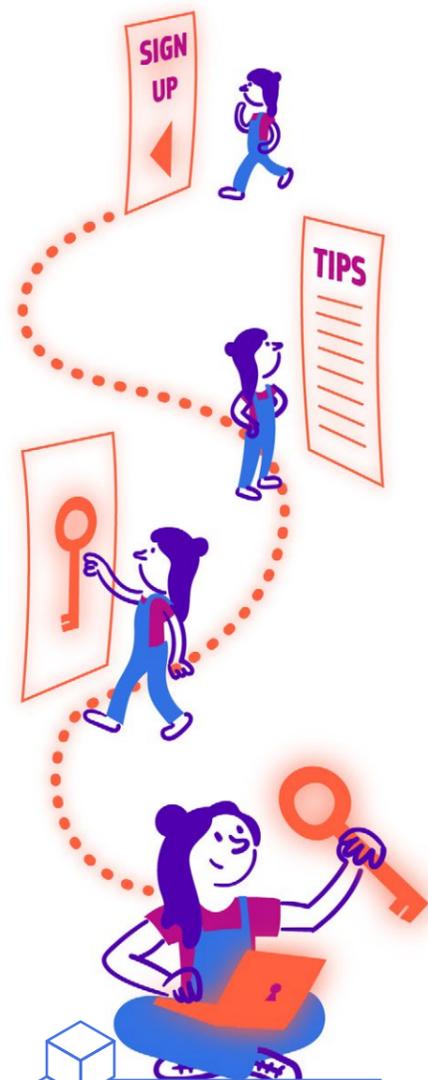
c. Registreerimine: teavitamine ja võimestamine algusest peale

Kui platvorm palub kasutajal end registreerida, pakub see head võimalust, et:

- ▶ jagada olulist **turvalisusega seotud teavet**;
- ▶ anda **õpetlikke nõuandeid**;
- ▶ tagada, et kasutaja on ligipääsuks **piisavalt vana**.

Et seda hästi teha, peavad platvormid:

- ▶ **arusaadavalt selgitama**, miks on registreerimist vaja ning mis on selle eelised;
- ▶ hoidma **protsessi lihtsa ja ligipääsetavana**, eriti erivajadustega laste ja noorte jaoks;
- ▶ vältima **liiga noorte kasutajate registreerumisele innustamist**;
- ▶ tagama, et lapsed ja noored saaksid hõlpsalt **välja logida ja oma konto igal ajal kustutada**;
- ▶ registreerimise käigus tutvustama ja selgitama **põhilisi turvafunktsioone**, nagu:
  - > privaatsusseaded;
  - > turvalisusega seotud vaikeseaded;
  - > teavitustahendid;
- ▶ aitama lastel ja noortel aru saada järgmisest:
  - > millised **turvavahendid on saadaval**;
  - > kuidas vajadusel korral **abi saada**.

Registreerimine ei tähenda üksnes konto loomist. See annab platvormile võimaluse tagada, et noored kasutajad on algusest peale **turvalises keskkonnas, informeeritud ja juhirollis**.

d. Kontoseaded: eraelu puutumatus ja ohutus, mida saab kasutajana ise kontrollida

Kontoseaded aitavad lastel, teismelistel ja nende vanematel veebis viibimist hallata – näiteks seda, kui palju isiklikku teavet on teistele nähtav või kui lihtne on nendega ühendust võtta.

Kuna enamik inimesi ei muuda vaikeseadeid, peavad platvormid tagama, et need järgivad **algusest peale eraelu puutumatust ning on ohutud ja turvalised**.

Vaikeseaded peaksid tagama:

- ▶ **suhtluse piiramise**: kontrolli selle üle, kes saab last või teismelist jälgida või talle sõnumeid saata;
- ▶ **riskantsete funktsioonide väljalülitamise**, näiteks:
  - > asukohatuvastus;
  - > videote automaatesitus;
  - > mikrofoni ja kaamera;
  - > kontaktide sünkronimine;
  - > jälgimisfunktsioonid;
- ▶ **ennetuse, et võõrad ei näeks sisu ega saaks seda alla laadida**;
- ▶ **kontaktteabe (nt e-posti aadressi ja telefoninumbri) jagamise üksnes selge loa andmisel**;
- ▶ **teavituste haldamise: tõuketeadete või märguannete väljalülitamise teatud kasutajate või rakenduste puhul või öisel ajal**;
- ▶ **liigse kasutamise piiramise, lülitades välja funktsioone**, nagu:
  - > meeldimised ja reaktsioonid;
  - > võimaluse näha, et keegi trükib;
  - > võimaluse näha, et sõnumit on loetud;
- ▶ **vaimse tervise kaitse**: lülitades välja pildifiltrid, mis võivad negatiivselt mõjutada kehakuvandit ja enesekindlust.

3. Soovitused

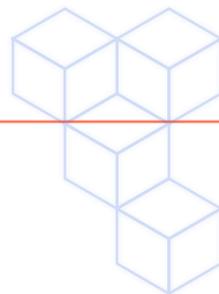
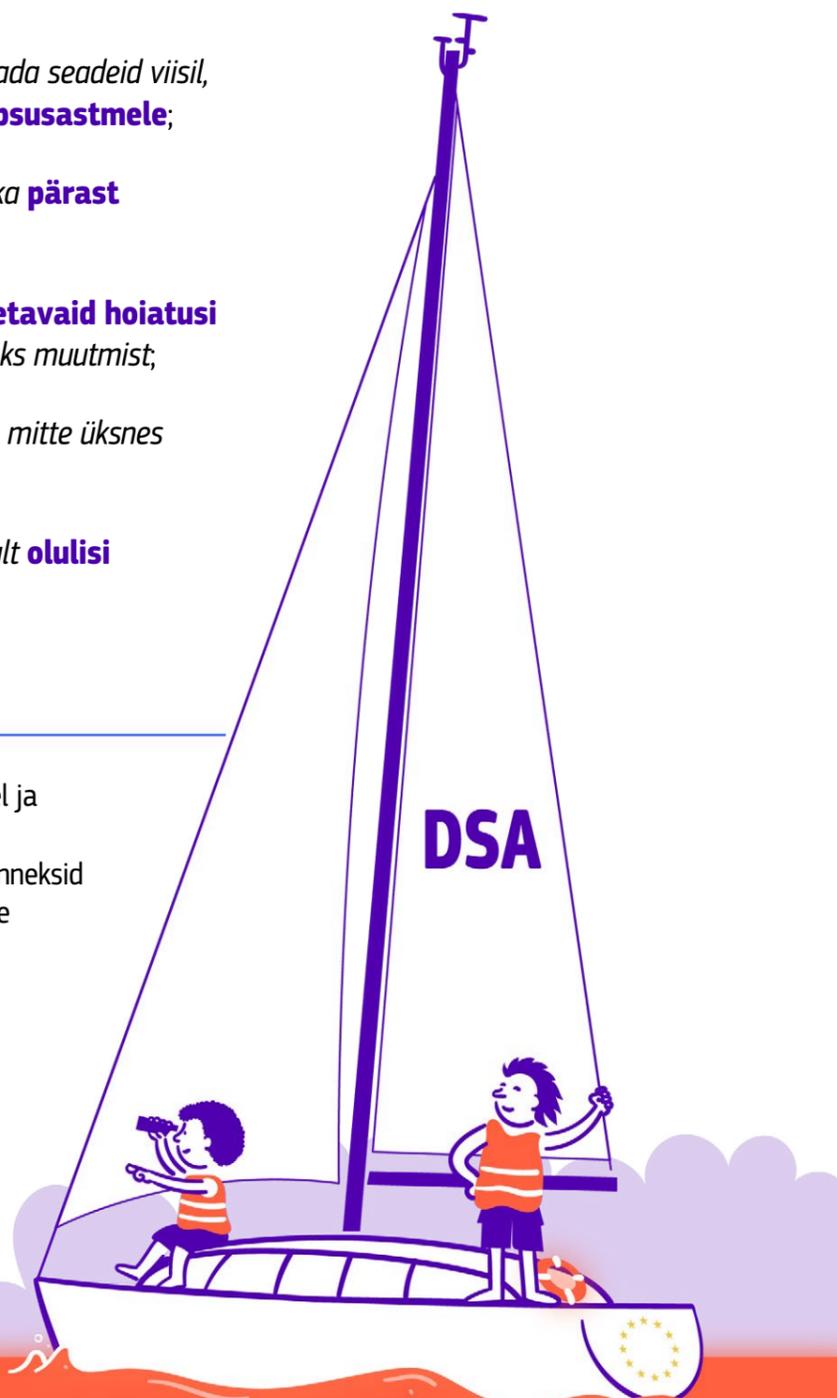
Lastele ja teismelistele kontrolli andmine – koos juhistega

Lapsi ei tohiks kunagi innustada oma eraelu, ohutuse ja turvalisuse kaitseks kehtestatud seadeid vähendama. Kuid kui nad soovivad **kasutajakogemust kohandada**, peaks neil olema võimalik seda teha ohutul ja vanusele sobival viisil.

Platvormid peavad:

- ▶ laskma noortel kasutajatel kohandada seadeid viisil, mis vastab nende **vanusele** ja **küpsusastmele**;
- ▶ tagama, et nende valikud püsivad ka **pärast platvormi uuendusi**;
- ▶ pakkuma selgeid, **hõlpsalt mõistetavaid hoiatusi** enne oma konto ohtudele avatumaks muutmist;
- ▶ võimaldama **ajutisi muudatusi**, mitte üksnes püsivaid;
- ▶ paluma noortel kasutajatel aeg-ajalt **olulisi valikuid uuesti kinnitada**.

Miks see on tähtis: vaikeseaded aitavad lastel ja teismelistel olla **turvalises ja enda kontrollitavas keskkonnas**, ilma et nad tunneksid end ülekoormatuna või ebavajalikele ohtudele avatuna.

e. Liidesed: lihtsate ja ohutute platvormide kavandamine

Liides tähendab seda, kuidas veebiplatvorm välja näeb ja töötab – mida sa oma ekraanilt näed ja kuidas sellega suhtled. Hästi kujundatud liides võib aidata lastel ja teismelistel olla **ohutus keskkonnas, tunda end enesekindlalt** ning **nautida veebis viibimist**.

Et ennetada liigset veebis viibimist ja sõltuvuskäitumist ning muuta väljalogimine lihtsamaks, peaksid platvormid vältima funktsioone, nagu:

- ▶ lõputu kerimine – kui leht on laadinud lõpuni, uueneb see automaatselt, kuvades uut sisu;
- ▶ lehe uuendamine tirides;
- ▶ katkematud teavitused;
- ▶ videote automaatesitus;
- ▶ virtuaalsed igapäevased auhinnad, järjepidevate tegevuste üle arvepidamine või punktide andmine, mis nõuavad lastelt, et nad avaksid rakenduse või mängu iga päev.

Platvormid peavad tagama:

- ▶ tööriistad, mis aitavad lastel ja noortel **juhtida oma aega veebis**, näiteks sõbralikud meeldetuletused teha pause;
- ▶ turvaseaded ning teavitus- ja tagasiside andmise vahendid, mida on **lihtne üles leida, mõista ja kasutada**;
- ▶ **ligipääsetavuse** kõigile, sealhulgas erivajadustega lastele ja noortele;
- ▶ selged hoiatused, kui lapsed ja teismelised suhtlevad **tehisaru funktsioonidega**.

3. Soovitused

f. Soovitussüsteemid ja otsinguvõimalused: lastele jääb kontroll

Kas oled kunagi mõelnud, kuidas sinu sotsiaalmeedia rakendused või lemmiksaadete platvormid teavad alati, mida sulle järgmisena näidata?

Soovitussüsteemid otsustavad, milliseid sisu- või kontaktisoovitusi kuvatakse kasutajate uudisvoogudes – sealhulgas avastamislehtedel –, lähtudes sellest, mida nad varem on meeldivaks märkinud, vaadanud, klõpsanud või otsustanud jälgida.

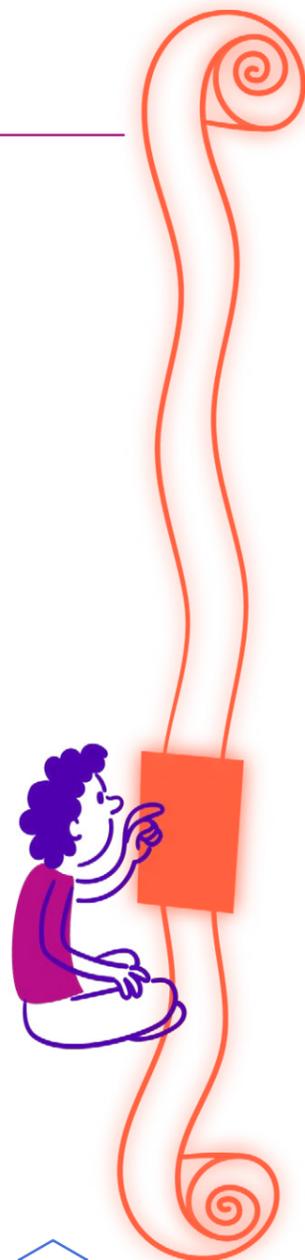
Kuigi see võib olla kasulik, võib see juhtida lapsed ja teismelised sobimatute või häirivate piltide, videote, postituste või kaupadeni.

Platvormid peaksid:

- ▶ kuvama üksnes **eakohast sisu**;
- ▶ piirama **kogutavate ja soovituste andmiseks kasutatavate andmete hulka**;
- ▶ seadma esmatähtsaks **kasutajate aktiivsed valikud ja tagasiside, nagu**:
  - > „Näita mulle seda vähem/rohkem“;
  - > „Ma ei soovi seda näha“;
  - > „Ma pole sellest huvitatud“;
- ▶ **vältima liigset tuginemist passiivsele tagasisidele**, näiteks kui kaua kasutajad sisu vaatavad või sirvivad;
- ▶ selgitama, **miks midagi soovitati** ning kuidas kasutajad saavad seda muuta;
- ▶ laskma kasutajatel oma **uudisvoog täielikult ja püsivalt lähtestada**;
- ▶ tegema **soovimatust sisust teavitamise** lihtsaks ning tagama, et tagasisidel on ka reaalne mõju;
- ▶ muutma kõik soovitussüsteemi seaded **lapsesõbralikuks ja ligipääsetavaks**.

Otsingufunktsioonid peaksid:

- ▶ blokeerima ebatavalisi sõnu ja teemaviiteid;
- ▶ aitama lastel ja teismelistel valida, mis neid kõige rohkem huvitab.

Soovitussüsteemid peaksid lapsi innustama, mitte neid üle koormama. Kui anda noortele kontroll selle üle, mida nad näevad, aitab see luua **ohutuid ja positiivsemaid veebikogemusi**.

g. Kaubandustavad: lapsed ja noored peavad mõistma, mida reklaamitakse ja müüakse

Lapsed ja teismelised – just nagu täiskasvanudki – ei pruugi alati aru saada, et miski on veebis

- ▶ reklaam;
- ▶ varjatud kommentsteadaanne;
- ▶ mõjuisiku tasustatud postitus.

Samuti võib olla raske märgata, kuidas rakendused, mängud või veebisaidid üritavad meid veenda kulutama rohkem aega või raha. See võib viia tarbetute ostude, ülekulutamise või raskesti muudetavate harjumuste tekkimiseni. Platvormid peavad:

- ▶ märgistama selgelt ja järjepidevalt kogu sisu, mis on sponsoreeritud või sisaldab reklaame – sealhulgas mõjuisikute **tootepaigutusi**;
- ▶ regulaarselt kontrollima reklaamide märgistamist ning koos laste ja vanematega veenduma, et märgistus on **selge ja tõhus**;
- ▶ vältima lastele ja teismelistele selliste toodete ja teenuste reklaamimist, mis võivad kahjustada nende **eraelu puutumatus, ohutust ja/või turvalisust**;
- ▶ tooma selgelt välja kulud ja tagajärjed, mis kaasnevad:
  - > rakendusesiseste ostudega;
  - > virtuaalväeringute või tokenitega;
  - > muude **tehingutega**;
- ▶ vältima survemeetodeid, nagu:
  - > **taimerid**;
  - > „osta kohe“-teated;
- ▶ blokeerima ligipääsu funktsioonidele, mis sarnanevad **hasartmängudega**, näiteks **aardelaekad**;
- ▶ tagama, et nn tasuta tooted ja teenused ei sisalda **varjatud oste**;
- ▶ tegema kindlaks, et reklaamid on **eakohased**;
- ▶ kohandama reklaamialgoritme, et **lapsed ei puutuks reklaamidega liiga palju või tihti kokku**.

Miks see on oluline: need meetmed aitavad kaitsta lapsi ja teismelisi selle eest, et neid **petetakse või survestatakse** raha kulutama, kui nad seda ei soovi.

Mida need mõisted tähendavad?

Tootepaigutus tähendab seda, kui kaubamärki või toodet näidatakse videos või postituses tasulise reklaami osana.

Aardelaegas on digitoode, mis jagab suvalisi auhindu, tihti kasutatakse seda mängudes.

Rakendusesisene ost on rakenduses tehtav ost, näiteks lisafunktsioon, rohkem elusid, uued kujundused või virtuaalraha.

3. Soovitused

h. Modereerimine: turvalised ja õigusi austavad platvormid

Modereerimine tähendab selliste **kasutajate või sisu kontrollimist ja eemaldamist**, mis võib kahjustada laste ja noorte eraelu puutumatus, ohutust ja turvalisust, sealhulgas nende üldist füüsilist ja vaimset heaolu.

See on oluline vahend, et kaitsta kasutajaid ja ennetada tõsisid ohte, nagu kiusamine, kahjuliku sisuga kokkupuutumine või kontakti otsimine varjatud eesmärgil (kui keegi üritab sõbruneda lapse või teismelisega, et teda petta või ebamugavasse olukorda panna).

Platvormid peaksid:

- ▶ selgelt sätestama, mida mõistetakse **kahjuliku sisu ja käitumise all**;
- ▶ kasutama tõhusaid protsesse, et **kahjulik või ebaseaduslik sisu ja kontod kiiresti eemaldada**;
- ▶ koolitama moderaatoreid, et märgata lapsi ja teismelisi varitsevaid ohte, nagu **kontakti otsimine seksuaalsuhte eesmärgil või ohtlikud väljakutsed**;
- ▶ eemaldama **viivitamata ebaseadusliku või kahjuliku sisu**;
- ▶ kasutama tööriistu, et **ennetada kahjuliku sisu loomist tehisaruga või selle jagamist**;
- ▶ modereerimissüsteemide tööd regulaarselt **üle vaatama ja täiustama**.

Tõhus modereerimine aitab luua keskkonna, kus lapsed ja teismelised tunnevad end **turvaliselt, lugupidatuna ja toetatuna**.

Modereerimine ei tähenda üksnes sisu eemaldamist – see tähendab ohutuma ja lugupidavama veebikeskkonna loomist kõigi jaoks.

i. Teavitamine: probleemist märku andmine ja abi saamine peab olema lihtne

Mõnikord lähevad asjad internetis valesti. Võid näha midagi häirivat, sattuda kiusamise ohvriks või tunda end ebaturvaliselt. Seetõttu on oluline, et platvormid muudaksid **probleemidest teatamise ja abi saamise kõigile lihtsaks**.

Platvormid peavad:

- ▶ pakkuma **lihtsaid ja selgeid viise**, et iga kasutaja (ka erivajadusega inimene) saaks **teatada** väärkohtlemisest, kiusamisest ja kahjulikust sisust;
- ▶ võimaldama kasutajatel **blokeerida, vaigistada või piirata** kommentaare ja suhtlust teiste kasutajatega;
- ▶ tagama, et kasutajaid **ei lisataks automaatselt gruppidesse** – liitumine peaks toimuma üksnes pärast kutse vastuvõtmist;
- ▶ andma **kiireid ja abistavaid vastuseid**, kui kasutajad teavitavad probleemist ja annavad juhtunu kohta tagasisidet.

Kas vajad häiriva sisu kohta teate saatmisel abi?

Euroopa turvalisema interneti keskuste võrgustik aitab sind!

Kui soovid millestki rääkida, pakuvad nad tuge, praktilist abi, suuniseid ja inimest, kes kuulab sind ära.

3. Soovitused

j. Tööriistad lapsevanematele ja eestkostjatele

Lapsevanemad ja eestkostjad saavad aidata lastel ja noortel internetis turvaliselt käituda. Platvormid võivad pakkuda selleks vajalikke vahendeid, **mis ei piira noorte õigusi või iseseisvust.**

Kui platvormid otsustavad lisaks kohustuslikele turvafunktsioonidele kasutada vanemliku kontrolli tööriistu, peaksid need töövahendid:

- ▶ **põhinema kommunikatsioonil ja võimestamisel**, mitte kontrollil;
- ▶ **austama laste ja noorte eraelu puutumatus** ning andma neile märku, kui lapsevanem või eestkostja sellised tööriistad aktiveerib;
- ▶ **toimima kõikides seadmetes ja tarkvaraversioonides**;
- ▶ **ühilduma olemasolevate vanemliku kontrolli tööriistadega**, näiteks nendega, mis on nende telefonides või rakendustes.

Vanemliku kontrolli vahendid võivad aidata kaasa **toetusele ja usaldusele peres**, kuid need ei tohi kunagi viia jälgimiseni ega võtta lapselt õigusi. Samuti ei tohi need asendada platvormi sisseehitatud turvafunktsioone.

Oled lapsevanem või eestkostja ja vajad abi? Portaali „Parem internet lastele“ lapsevanemate nurgas antakse näpunäiteid, et saaksid aidata oma lastel häid digiharjumusi kujundada ning veebimaailmas turvaliselt navigeerida.

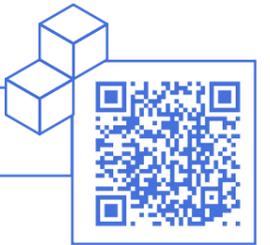

4. Kes tagab, et digiteenuste määruse reegleid järgitakse?

Igas ELi liikmesriigis on **digiteenuste koordinaator**, kes teeb koostööd Euroopa Komisjoniga, et jälgida ja kontrollida, kuidas platvormid digiteenuste määrust rakendavad.

Skaneeri QR-kood et leida, kes on sinu riigi digiteenuste koordinaator.

Iga koordinaator võib nimetada ja ametisse määrata organisatsioone, kes on ebaseadusliku ja kahjuliku sisu tuvastamise ja märgistamise spetsialistid. Neid nimetatakse **usaldusväärseteks teavitajateks** ning kui nad annavad probleemist teada, peavad platvormid kiiresti tegutsema! Mõelge neist kui kohtunikest, kes vilistavad kohe, kui rikkumist näevad.

Skaneeri QR-kood, et teada saada, kes on sinu riigis usaldusväärset teavitajat.

5. Mis saab edasi?

Euroopa Komisjon ja ELi liikmesriigid kontrollivad ka edaspidi, kas platvormid järgivad digiteenuste määrust ning tagavad laste ja noorte turvalisuse veebis. Üheskoos nad:

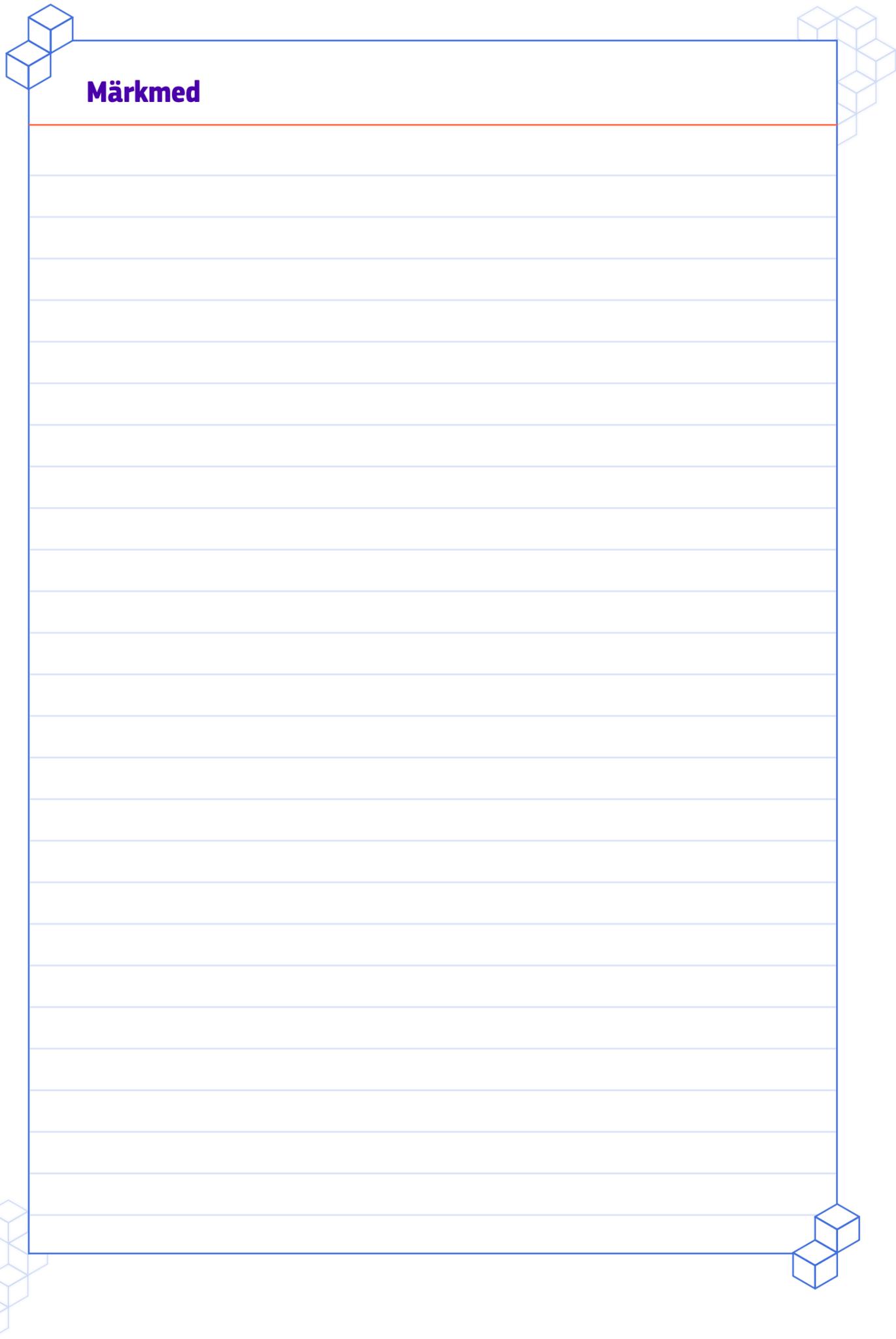
- ▶ **kontrollivad, kas platvormid järgivad digiteenuste määruse nõudeid alaealiste kaitse kohta, ning alustavad vajaduse korral määruse alusel menetlust;**
- ▶ **testivad ELi vanuse tuvastamise rakendust ja käivitavad selle;**
- ▶ **loovad ELi küberkiusamisvastase tegevuskava;**
- ▶ **analüüsivad, kuidas sotsiaalmeedia kasutus võib mõjutada laste ja noorte vaimset tervist.**

Digitaalne täisiga

Vanus, millal saad hakata ise kasutama veebiteenuseid – ilma vanemate nõusolekuta. Tavaliselt on see 13 või 18 aastat, sõltuvalt sinu riigi reeglitest ja teenuse liigist.

A decorative arrangement of light blue 3D cubes at the corners of the page. Top-left: 2 cubes. Top-right: 5 cubes. Bottom-left: 4 cubes. Bottom-right: 2 cubes.

Märkmed

Lined writing area with 20 horizontal blue lines.

A decorative arrangement of light blue 3D cubes at the corners of the page. Top-left: 2 cubes. Top-right: 5 cubes. Bottom-left: 4 cubes. Bottom-right: 2 cubes.

Märkmed

Lined writing area with 20 horizontal blue lines.

Kust saada lisateavet ja abi?

Alaealiste kaitseks kehtestatud meetmete suuniste täistekst

Portaal „Parem internet lastele“

Igäüks – laps, teismeline, lapsevanem, eestkostja, haridustöötaja – saab võtta ühendust oma riigi turvalisema interneti keskusega, et saada abi või teavet ükskõik millisel veebiteemal.

Abi on alati kättesaadav – kas **telefoni, e-posti** või **veebivestluse** teel – ja see on **tasuta!**

Selles peresõbralikus brošüüris selgitatakse lihtsas keeles Euroopa Komisjoni alaealiste kaitse suuniseid digiteenuste määruse alusel. Brošüüris näidatakse, kuidas veebipõhised platvormid peaksid tagama laste ja noorte turvalisuse, seades esikohale nende õigused, integreerides privaatsuse ja turvalisuse platvormi disainis, kontrollides vanust, muutes seaded privaatseks, kujundades turvalisi liideseid, modereerides kahjulikku sisu, lihtsustades teatamist ja toetades vanemaid, et noored saaksid internetti kasutada enesekindlalt ja toetatult.

Euroopa Komisjon
Sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektooraat
Käsikiri valmis 2025. aasta oktoobris

Palun arvesta, et käesoleva väljaande eesmärk on üksnes infot jagada – see ei ole õigusdokument.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2025
© Euroopa Liit, 2025

Lae see brošüür alla
aadressilt
<https://link.europa.eu/cgyKch>.

Komisjoni dokumentide taaskasutamise põhimõtted on sätestatud komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsuses 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Kui ei ole märgitud teisiti, on käesoleva dokumendi taaskasutamine lubatud litsentsi Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused.

PDF ISBN 978-92-68-31211-7 KK-01-25-130-ET-N doi:10.2759/0047777

Print ISBN 978-92-68-31212-4 KK-01-25-130-ET-C doi:10.2759/5505314

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus

DSA for YOUTH